

A Fővárosi Ítéletábra a dr. Ügyvédi Iroda (fél címe 1; ügyintéző: dr. ügyvéd) által képviselt I K F T () felperesnek, a Ügyvédi Iroda ; ügyintéző: dr. ügyvéd) által képviselt alperes neve (,) alperes ellen felelősség megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. szeptember 28. napján meghozott 9.G.42.267/2016/27-II. számú végzése és 9.G.42.267/2016/27. számú ítélete ellen az alperes 28. és 32. sorszámú fellebbezése folytán a 2018. március 28-án megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság 27-II. számú végzését és 27. sorszámú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg felperesnek 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint összegű másodfokú eljárással felmerült perkoltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint alperes a NBH Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság „f.a.” (a továbbiakban: adós) vezető tisztségviselője volt 1997. február 28-tól a felszámolás elrendeléséig. Az adós felszámolását 2015. december 1-jei kezdő időponttal rendelte el a bíróság.

A felperes 2007. január 29-től 2014. október 10-ig fennálló szerződéses kapcsolat alapján értékesített tetőszigetelő anyagokat az adós társaságnak. A 2014. augusztus és október közötti időszakban vásárolt tetőszigetelő anyagok ellenértékét a kibocsátott számlák ellenére az adós 13.215.327 forint összegben nem egyenlítette ki. Az adós a fennálló tartozását elismerte, alperes az adós társaság vezető tisztségviselőjeként 2015. január 9-én arról tájékoztatta a hitelező felperest, hogy a nagyobb összegű kintlévőség beérkezését követően lesz csak képes a társaság tartozásának rendezésére.

A 2014. december 31-i mérlegfordulóval készített egyszerűsített éves beszámoló adatai szerint az adós társaság forgóeszközeinek értéke 11.759.000 forint volt, a megelőző évi 47.385.000 forinthez képest. Az adós társaság a saját tőkéjét elvesztette, a mérlegfordulóval kimutatott -16.456.000 forint a megelőző év 21.687.000 forint saját tőkéjéhez képest jelezte az adós társaság pénzügyi helyzetének romlását. Az adós társaság veszteséges volt, a mérleg szerinti eredménye a megelőző évi adathoz, a 707.000 forinthez képest -25.000.541 forint lett. Az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő melléklete szerint 2014. évben a piac beszűkülése miatt a kereskedelem teljes mértékben

visszaesett. Év közben az adós társaság a még raktáron lévő készletét csökkentett áron értékesítette, az árbevétel ilyen mértékű visszaesése 2014. évben finanszírozási gondokat is okozott.

A 2015. november 24-i mérlegfordulóval készített egyszerűsített éves beszámoló adatai szerint a forgóeszközök értéke 4.140.000 forint lett a megelőző évi 11.759.000 forinthez képest. A saját tőke tovább csökkent, a -16.456.000 forintról -22.530.000 forintra.

Felperes a 2016. május 30-án előterjesztett keresetében annak megállapítását kérte, hogy alperes mint az adós társaság vezető tisztségviselője a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet 2014. januártól fennálló időszaka alatt ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegességét figyelembe véve látta el, ezáltal az adós társaság vagyona csökkent, és a hitelezők követeléseinek teljes mértékű kielégítését megghiúsította. A beszámoló adatait értékelve felperes utalt rá, hogy az adós társaságnak a 2013. évben elért 2.015.000 forint nyereséghez képest 2014-ben már 25.000.541 forint vesztesége volt. Az árbevétele is csökkent, s nyilvánvaló volt, hogy a hitelező felperes 13.215.327 forint követelésének kielégítésére nem rendelkezik fedezettel. Kifogásolta, hogy az adós társaság a készleteinek értékesítését követően a befolyó bevételből nem a hitelezők követeléseit egyenlítette ki, hanem új cég alapításával kinyilvánította a felperes követelésének megghiúsítására irányuló szándékát. Az alperes összesen 27.153.650 forint tagi kölcsönt szolgáltatott és pótbefizetést teljesített, tulajdonosként és ügyvezetőként valójában előnyben részesítette saját magát, tagi hiteltartozás és pótbefizetés alapján fennálló kötelezettséggel azonosított követelést elégitett ki a szállítók rovására. A 2013. évi egyszerűsített beszámoló megtévesztette a finanszírozási helyzetben lévő beszállítókat, a kimutatott 21.687.000 forint saját tőke 2014. december 31-ével -16.456.000 forint összegre változott. Felperes a főkönyvi adatok alapján a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját 2014. szeptember 30. napjában jelölte meg. A perbeli szakértői véleménynyilvánítás eredményét elfogadva állította, hogy a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet időszaka alatt az árukészlet áron aluli értékesítése valójában csökkentette az adós társaság aktív vagyonát. Felperes szerint 2014. október 31-től 2015. október 15-ig összesen 19.672.900 forint értékben volt kivont pénzeszköz az adós társaság vagyonából. Miután az adós felszámolója 14.165.116 forint összegben vett nyilvántartásba hitelezői igénybejelentést, felperes a per tárgyalása során kereseti kérelmét azzal egészítette ki, hogy 14.165.116 forint vagyoni biztosíték nyújtását is kérte.

Alperes a felelősségét meghatározó feltételek fennállását vitatta. Védekezésében arra hivatkozott, hogy az elfekvő készleteket a társaság nyereséggel értékesíteni nem tudta, a veszteség első alkalommal 2014. év utolsó negyedéről készült kimutatásban, azaz a 2015. év első negyedében válhatott előtte egyértelművé. Erre figyelemmel vitatta a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet felperes által megjelölt időpontját.

Az elsőfokú bíróság a 27. sorszámú jegyzőkönyvben hozott II. sorszámú végzésében kötelezte alperest 14.165.116 forint vagyoni biztosíték letétbe helyezésére a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál.

A végzése indokolásában rögzítette, hogy a felszámolás elrendelését követően a hitelező felperes a követelését a felszámolónál bejelentette. A peres eljárásban felperes annak megállapítását kérte, hogy alperes mint az adós társaság vezető tisztségviselője ügyvezetési feladatait a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet beálltát követően nem a hitelezői érdekek elsődlegességét figyelembe véve látta el. Alperes részben a saját érdekeit előtérbe helyezve csökkentette az adós társaság vagyonát a felszámolási vagyonná válás folyamatában. A törvényszék utalt rá, hogy felperes a Cstv. 33/A. §-ra alapított keresetéhez kötötten szakértői véleménynyilvánítással a perbeli jogállítást igazolta, ennek eredményét is figyelembe véve rendelkezett a vagyoni biztosíték nyújtására irányuló kérelemről a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésének megfelelően.

A végzés ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a végzés hatályon kívül helyezését kérte.

Fellebbezésében azt hangsúlyozta, hogy alperes nem rendelkezik olyan magánvagyonnal, amely lehetővé tenné a magas összegű vagyoni biztosíték kifizetését. Utalt a Cstv. 33/A. § (9) bekezdésében foglaltakra, hangsúlyozva, hogy a biztosíték nyújtására irányuló kérelemben a biztosíték nyújtás indokoltságát alátámasztó körülményeket valószínűsíteni kell. Mivel alperes magánszemély, így tőle a felszámolás lezárása után a jelenlegivel egyező feltételek mellett a ki nem elégített hitelezői igény behajtható lesz. A hitelezői igényeket elsődlegesen a felszámolás során a felszámolás alá került társaság vagyonából kell rendezni, a volt ügyvezetőtől a felelősségének megállapítása esetén csak a felszámolást követően kérhető a hitelezők követelésének teljesítése. Mindezek alapján méltánytalan, hogy alperesnek magánszemélyként mint volt ügyvezetőnek a korábban általa képviselt társaság felszámolási eljárásában bejelentett hitelezői igények teljes összegét biztosítékként letétbe kell helyeznie.

Felperes a fellebbezésre tett észrevételében a végzés helybenhagyását kérte.

Azzal érvelt, hogy az alperes ügyvezetése alatt álló gazdasági társaság könyvelési bizonylatai és egyéb iratai alapján egyértelműek azok a gazdasági események, amelyekkel az alperes saját érdekeit előtérbe helyezve csökkentette az adós társaság vagyonát. Az alperes az adós vagyonából saját magának teljesített 20.922.900 forintot, ezáltal alperes rendelkezik a fellebbezéssel érintett végzésben meghatározott letétbe helyezésre kötelezett összeggel. A biztosíték nyújtására pedig összhitelezői érdekek miatt van szükség. A fellebbezésben előadottakra figyelemmel felperes azt is hangsúlyozta, hogy az adós vagyonából a hitelező követelése nem térül meg. Ennek igazolására csatolta a Fővárosi Törvényszék 4.Fpk.725/2015/31. sorszámu végzését, amely az adós felszámolási eljárását befejezetté nyilvánítja, a zárómérleget jóváhagyja, egyben megállapítja, hogy a hitelezői igények kielégítése vagyonhiány miatt nem lehetséges. Felperesi álláspont szerint megállapítható, hogy alperesnek a Cstv. 33/A. § szerinti felelőssége alapján a biztosíték nyújtási kötelezettsége az okból is fennáll, hogy a zárómérleg szerint az adós vagyona azért nem nyújt fedezetet a hitelező követelésére, mert alperes az adós vagyonából 20.922.900 forint összeget saját maga részére fizetett ki, elvonva ezzel a hitelezői igények fedezetét.

Az első fokon eljáró bíróság ítéletében megállapította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2014. október 25-t követő fennállása alatt az alperes mint a NBH Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság „f.a.” vezető tisztségviselője az ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, emiatt az adós társaság vagyona 20.922.900 forint összeggel csökkent, az alperes felelőssége a felszámolásban ki nem elégített hitelezői követelésekért fennáll. Kötelezte egyúttal alperest a felperes javára 517.060 forint perköltség megfizetésére.

Az ítélet jogi indokolásában a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. § (1) bekezdésére, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdésére utalva fejtette ki, hogy a megállapítási keresetet a felek előadása és a peres iratokhoz csatolt okiratok, valamint a tárgyalás részévé tett bizonyítási eszközök együttes és összességében történő értékelése alapján bírálta el. A per tárgyalása során előterjesztett szakértői vélemény és a felek által megjelölt további bizonyítékokat a felek perbeli nyilatkozataival egybevetve, azokkal összhangban értékelte. A bizonyítási kötelezettség teljesítésével a hitelező felperes volt köteles a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját bizonyítani. Kifejtette, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írtak szerinti felelősség megállapítása azt feltételezi, hogy a vezető tisztségviselő kötelezettségzegése vagy mulasztása a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet

bekövetkeztének időpontjára vetített vagyoni állapothoz képest járjon olyan vagyoni változással, amelynek eredményeként a felszámolási vagyonná válásig ténylegesen az adós társaság vagyona csökken. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltától kell ugyanis a vezető tisztségviselőnek mindent megtennie az e tisztséget ellátótól elvárható módon annak érdekében, hogy a vagyon integritását megőrizze a felszámolónak való átadásig. Felelőssége abban az esetben állapítható meg, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte utáni időszak alatt úgy csökken az adós társaság vagyona, ahogy ezzel kisebb mértékben és értéken válik felszámolási vagyonná, mivel ez okoz majd ténylegesen összhitelezői érdeksérelmet a felszámolásban. Az érdeksérelmet nem egy-egy kötelmi hatályú kötelezettség követelhetőségének esedékességekor jelentkezik, hanem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írtak jelentése szerint a felszámolásbéli kielégítés elmaradásakor. A vezető tisztségviselő felelősségének megállapításával járhat az is, ha nem az elvárható intézkedéseket teszi meg a hitelezői követelések kielégíthetősége érdekében, ezért ezeknek az intézkedéseknek az elmaradása vezet majd ténylegesen a hitelezői követelés kielégítésének megghiúsulásához. Felperes a bizonyítási érdeke szerinti perbeli kötelezettségét szakértői véleménynyilvánítással teljesíthette, szakvélemény adhatott választ arra, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel valóban a hitelező által megnevezett időponttól kellett-e számolni. Így volt szakértői szempontú bizonyossággal megválaszolható az is, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltát követően, a felszámolási vagyonná válás folyamatában a hitelező felperes által megjelölt gazdasági eseményeket figyelembe véve a vezető tisztségviselő alperes ügyvezetésével oksági kapcsolatba hozhatóan állt elő összhitelezői érdeksérelmet. A szakértő ellentmondástól mentesen, és az iratokkal összhangban vizsgálhatta az adós társaság mérleg- és eredménykimutatásának adatait 2010. évtől a 2015. november 24-ig tartó időszakra. Szakértő a likviditási ráta alapulvételével úgy vizsgálhatta a vagyoni eszközök értékét, hogy aggálytalannak minősült az a szakértői szempontú bizonyossággal megfogalmazott megállapítás, mely szerint az adós társaság a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel már 2014. évtől kellett, hogy számoljon. E szakértői megállapítás nem állt ellentétben a 2014. évi beszámoló kiegészítő mellékletében írtakkal, hiszen a finanszírozási gondok megléte ekkor már rögzített volt. A mérlegadatok és a főkönyvi adatok alapján meghatározott likviditási ráta alkalmazásával alappal utalhatott a szakértő arra, hogy 2014. szeptember 30-ával a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet már valóban fennállt. A 2014. október 25-i határidejű 806.356 forint összegű számlából az adós társaság 282.021 forintot fizetett meg még 2014. október 10-én. A tartozáselismerés időpontjában már 9.024.359 forint lejárt tartozása volt a társaságnak. Ellentmondástól mentesen értékelhette a szakértő a véleménynyilvánításnál mindezeket a körülményeket, így a szakvélemény alapján a bíróság is való tényként fogadta el, hogy 2014. október 25-től a vezető tisztségviselő alperesnek már előre látnia kellett volna, hogy a rendelkezésre álló likvid forrásokból a lejárt kötelezettségeit határidőben nem tudja teljesíteni. Utalt arra is az elsőfokú bíróság, hogy a folyószámla hitelkeret igénybevételeének elmaradása önmagában vagyonszőkenesssel nem járhatott, ez még nem felelősséget meghatározó. Tényként vette figyelembe az összhitelező védelmi kereset megítélésénél, hogy a 2014. október 31-től 2015. október 15-ig tartó időszakban számviteli bizonylatokkal igazolhatóan, részben a tagi kölcsön visszafizetéseként az alperesnek az adós társaság összesen 20.922.900 forintot fizetett meg. Tehát a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltát követően, azaz a felszámolási vagyonná válás folyamatában a vezető tisztségviselő alperes ügyvezetésével oksági kapcsolatba hozhatóan 20.922.900 forint összegben csökkent az adós társaság vagyona úgy, hogy az összhitelezői érdeksérelmet e per felperese következtetett. Az alperesnek kifizetett összegek meghaladták a felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői követelések összegét. Való tényként vette figyelembe a törvényszék a jogvita elbírálásánál, hogy részben a készlet értékesítéséből befolyt vételár alperesnek való kifizetése ellentétes volt az összhitelezői érdekekkel.

Pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes fél perköltségének [Pp. 75. § (1)-(2) bekezdés] megfizetésére. A pernyertes felperes perköltségét a lerótt eljárási illeték (36.000 forint) és az előlegezett szakértői költség (481.060 forint) összegével számította.

Az ítélet ellen alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és - tartalma szerint - a felperesi kereset elutasítását kérte.

Az volt az álláspontja, hogy az ítélet sérti a Pp. 221. § (1) bekezdését, mivel a felperes álláspontjára vonatkozó érvelésre részletesen kitér, ugyanakkor az alperes által tett észrevételek és figyelembe venni kért bizonyítékok elutasítására nem ad magyarázatot. Az ítélet nem tartalmazza továbbá a szakértői véleményre tett alperesi észrevételek figyelmen kívül hagyásának indokolását. Nem utal arra, hogy az elsőfokú bíróság a likviditási ráta alkalmazásának módjával szemben felhozott alperesi érveket milyen okok alapján nem fogadta el. A szakértői véleményre tett észrevételében alperes ugyanis előadta, hogy a szakértő miképp ismertette a szakvélemény 9. oldalán a likviditási ráta fogalmát és jelentőségét, majd a 10. és 11. oldalon megállapította a 2014. szeptember 30. napjára vonatkozó likviditási rátát és a korrigált likviditási rátát. Eszerint a likviditási ráta a főkönyvi adatok alapján 2014. szeptember 30. napján 1,73, míg a készletek értékének csökkentésével számított korrigált likviditási ráta 2014. szeptember 30. napján 1,1. Alperes egyetért a szakértő által levont következtetéssel, mely szerint a szakértő megállapítja, hogy 2014. szeptember 30-i időpontra korrigált főkönyvi kivonat adatai szerint sem állapítható meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beállta. Alperes ugyanakkor nem ért egyet a szakvélemény 12. oldalán megállapított időponttal, ahol a szakértő véleményét összefoglalva, a törvényszék kérdését megválaszolva tényként állapítja meg, hogy az adós társaság képviselőjének a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel 2014. október 25-i időponttól, azaz attól az időponttól, amikor az I Kft. által kibocsátott számla határideje lejárt, és arra csak részteljesítést tudott kifizetni, kellett számolnia. Alperesi vélemény szerint az ügyvezető a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel 2014. október 25-i időponttól nem számíthatott, ez a helyzet nem vált e napon számára ismertté. Az ügyvezető nem köteles napi szinten ellenőrizni a likviditási rátát, könyvelés nélkül erre lehetősége nincs, a könyvelés nem napi rendszerességgel történik. Kifejtette, a likviditási ráta szakértő által megfogalmazott jelentése szerint elméletileg a társaság fizetéseképtelenségének a veszélyét jelenti, nem pedig egy konkrét időpontot mutat a fizetéseképtelen helyzet kialakulására. Hangsúlyozta, nem jelenti továbbá egyértelműen a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kialakulását, ha egy kisvállalkozás néhány számla kifizetésével késedelembe esik. Az, hogy pillanatnyilag olyan helyzetbe kerül, hogy a beszállító számláját csak részletekben tudja kiegyenlíteni, még nem jelenti azt, hogy nem tud tovább működni. Átmeneti nehézségek a működés során folyamatosan előfordulnak az építőiparhoz kapcsolható tevékenység sajátosságaira tekintettel. Sérelmezte, miszerint nem utal az elsőfokú bíróság ítéletében arra, hogy a társaság könyvelője a C Bt. 2014. október 28-án az alperesnek küldött és alperes által figyelembe venni kért tájékoztatását milyen okok alapján hagyta figyelmen kívül. A társaság könyvelője ugyanis a szakértő által megállapított időpontot követően, a 2014. szeptember 30-i főkönyvi kivonat kiadásának napján a társaság nyereséges tevékenységéről adott tájékoztatást. Alperes hiányolta azt is, az elsőfokú bíróság ítéletében nem utal arra, hogy milyen indokok alapján hagyta figyelmen kívül az alperes javára szolgáló azt a tényt, hogy alperes a fizetési nehézséget csupán átmenetinek értékelte, számított az OTP és a társaság között fennálló folyószámla-hitelszerződés további, egy évre történő meghosszabbítására, melynek segítségével még fenn lehetett volna tartani a működést a tavasztól kezdődő jövedelmezőbb időszakig. Nem indokolta az elsőfokú bíróság ítéletében azt sem, hogy milyen okból nem értékelte alperes javára azt a tényt, hogy a pótbefizetések visszafizetésére vonatkozóan a társaság nyereséges helyzetére hivatkozva a társaság könyvelője hívta fel az alperes figyelmét 2014. október 28-án. Mint ahogy alperes álláspontja szerint azt sem indokolta meg az elsőfokú bíróság, hogy a raktárkészlet felperes részére történő felajánlását milyen indokok alapján

nem vette figyelembe a döntésének meghozatalánál. Alperes e-mailben ajánlotta fel ugyanis a raktárkészletét felperesnek a tartozás mielőbbi rendezése érdekében, a raktárkészlet akkori értéke 4.950.400 forint volt. A fennmaradó tartozását pedig a további működés bevételeire számítva kívánta rendezni. Alperes kiemelte továbbá a szakértői véleménynek azt a megállapítását, hogy mivel szakértő a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját 2014. október 25. napján állapította meg, ezért a felszámolási vagyonná válás folyamatában a készletek értékesítésének nincs relevanciája. Alperes hangsúlyozta továbbá, hogy soha nem állt szándékában a hitelezők megkárosítása, ügyvezetőként és a társaság tagjaként is a cég működésének a fenntartására törekedett. Az első fizetési nehézségek felmerülésekor még nem volt látható a gazdálkodás ellehetetlenülése, alperes a helyzetet átmeneti jellegűnek értékelte, amit a tevékenység sajátosságára jellemző, tavasztól várható fellendülés és az OTP folyószámla-hitelszerződés egy éves meghosszabbítása megoldhat.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság II. sorszámú végzése ellen az alperes fellebbezése folytán indult 12.Gpkf.45.071/2017. számon folyó eljárást a Pp. 149. § (2) bekezdése alapján a jelen perhez egyesítette.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és alperes per költségeiben marasztalását kérte.

Hangsúlyozta, az elsőfokú bíróság okszerűen fogadta el az igazságügyi szakértő által egyértelműen és határozottan megállapított tény, mely szerint az adósi társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének kezdő időpontja 2014. október 25. napja volt. A fellebbezés 2014. szeptember 30. napjára vetítetten hivatkozik az 1,1 mértékű likviditási rátára, de a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő napjának a szakértő nem ezt az időpontot határozza meg. A szakvélemény 2014. október 25. napját jelöli meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjaként az adós könyvelési adatainak és gazdasági helyzetének egybevetése alapján. E körben utalt rá, hogy a felperesi ki nem egyenlített és a felszámolási eljárás megindítása iránti kérelemben részletezett számlák fizetési határideje 2014. október 25. és 2014. december 13-a között járt le. Alperes tudta, hogy a fizetési kötelezettségeinek a lejáratkor nem tud eleget tenni, mivel nem állt rendelkezésre olyan mértékű mozgatható pénzeszköz, amellyel a felperesi számlákat a fenti lejárat időben ki tudta volna egyenlíteni. Utalt a Kúria Gfv.VII.30.265/2015/4. számú határozatában foglaltakra, mely szerint az adós vezető tisztségviselőjétől elvárható, hogy az adós gazdasági helyzetét az adott tényállás mellett tisztán lássa. Alperesnek a bankkivonatok és a pénztár állása alapján tudnia kellett, hogy nem rendelkezik pénzeszközzel a felperesi számlák kiegyenlítésére, főként úgy, hogy az áron aluli értékesítésből befolyt pénzeszközt a saját maga által nyújtott tagi kölcsön kivételére fordította. Kifejtette, nem vehető figyelembe alperes javára értékelendő körülményként, hogy az adós társaság könyvelője a társaság nyereségességéről tájékoztatta, mivel nem a veszteség vagy nyereség alapozza meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetet, hanem a mozgatható pénzeszköz hiánya. Felperes alaptalannak véli alperesnek azt a hivatkozását is, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a javára értékelhető körülményeket. Mivel alperes az ügyvezetői feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, így javára enyhítő körülményt nem lehet figyelembe venni, még akkor sem, ha ilyen körülmény bizonyíthatóan fennállna. Nem fogadható el továbbá alperesnek az a fellebbezési érvelése sem, hogy nem állt szándékában a hitelezők megkárosítása. Ha ez valóban így lett volna, akkor 2014. október 31-től 2015. október 15. napjáig nem vont volna ki összesen 19.672.900 forint összeget a társaságtól, ezzel magát a többi hitelezővel szemben előnyben részesítve tagi kölcsön, illetve pótbefizetés jogcímén, hanem ezt az összeget a hitelezői tartozások kiegyenlítésére fordította volna. Ha valóban csak átmeneti fizetési nehézség állt volna fenn az adós

társaságnál, akkor a felszámolási eljárás során lett volna fedezet a hitelezői követelések kiegyenlítésére.

A fellebbezések nem alaposak, az elsőfokú bíróság a releváns, kellő mértékben feltárt tényállás alapján helytálló jogkövetkeztetést levonva kötelezte alperest vagyoni biztosíték nyújtására, és ítéletében helytállóan állapította meg az alperes felelősségét meghatározó feltételek fennállását is. A fellebbezésekben felhozottak nem szolgáltak olyan, a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglaltak szerint megengedett új ténnyel, illetve bizonyítékkal, amelyek alkalmasak lettek volna a helytálló elsőfokú végzés és ítélet megváltoztatására.

Az ítélet tábla a vagyoni biztosíték nyújtására kötelező végzése elleni fellebbezést érintően azt hangsúlyozza, hogy a vagyoni biztosíték nyújtására kötelezésnek nem feltétele annak bizonyítása, de valószínűsítése sem, hogy a követelés kielégítése veszélyeztetve van. A vagyoni biztosíték célja azonnali jogvédelem a felperes számára az időmúlás miatt utóbb már el nem hárítható jogsérelem megelőzése érdekében, azaz, hogy a mögöttesen felelősségre vonható személy vagyonának meghatározott része kielégítési alapként a marasztalási per jogerős befejezését követően is rendelkezésre álljon. Mivel a vagyoni biztosíték fizetésre kötelezés feltételeit a jogszabály nem határozza meg, ezért okkal feltételezhető, hogy az ez irányú kérelem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében meghatározott tényálláshoz kapcsolódó olyan anyagi jogi igény, amelyről az ítélet meghozatalát közvetlenül megelőzően, akkor kell döntenie az elsőfokú bíróságnak, amikor a felperes már kétséget kizáró módon bizonyította a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írt feltételek fennállását (ahogy ez az adott ügyben is megvalósult).

A felperes keresetét a Cstv. 33/A. § (1) és (2) bekezdésére alapította. Az e §-ban szabályozott vezetői felelősség fontos tényállási eleme a fenyegető fizetése képtelenségi helyzet fennállása, melynek időtartama alatt a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjének a hitelezői érdekek figyelembevételével kell ellátnia a feladatait, irányítani a társaságot. A hitelezőkkel szembeni közvetlen helytállási kötelezettség vizsgálatakor a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően tanúsított vezető tisztségviselői magatartás, és az azzal oksági kapcsolatban előállt vagyoncsökkenés, illetve a hitelezői igények kielégítésének megghiúsulása bír jelentőséggel.

A fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése idejének meghatározásánál figyelembe veendő körülményeket fogalmazza meg a Cstv. 33/A. §-a, eszerint e helyzet bekövetkezte az az időpont, ameltől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. E fogalom meghatározásból következően vizsgálni kell az adós gazdálkodó szervezet képességét a tartozásainak esedékességkor való kiegyenlítésére, továbbá az ésszerű előreláthatóság kérdéskörét. A tartozások esedékességkor való kiegyenlítésére való képesség meghatározására alkalmazható módszer a perben kirendelt szakértő által is alkalmazott likviditás vizsgálata, amely mellett a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet fennállását még sokféle tény igazolhatja.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szabályozott tényállási elemek körében helytállóan telepítette az első fokon eljáró bíróság felperesre a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának bizonyítását, mely bizonyítási kötelezettségét felperes szakértői véleménynyilvánítás útján teljesítette.

Alap nélkül érvel alperes a fellebbezésében azzal, hogy az ítélet a Pp. 221. § (1) bekezdését sérti, mivel nem ad magyarázatot az alperes által a szakértői véleménynyilvánítást követően tett

észrevételei figyelmen kívül hagyására, és az általa előterjesztett bizonyítékok elutasítására. A bíróságnak ugyanis a határozatát csupán a szükséges mértékben kell megindokolnia, míg a szükségesség körét mindig az adott ügy jellege, és a tisztázásra váró körülmények terjedelme határozza meg.

Az első fokon eljáró bíróság a szakértő szakvéleményében tett megállapítását, mely szerint az adós társaságnak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel már 2014. évtől kellett számolnia, a szakvéleményben foglaltak alapján aggálytalannak fogadta el. Az adott ügyben szakértő a likviditási ráta mérőszám alkalmazása mellett nem hagyta figyelmen kívül, hogy 2014. október 10-ét követően az adós társaság már a felperes részéről kiállított számlák kiegyenlítésére nem volt képes, azaz nem rendelkezett olyan likvid vagyonnal, amely lehetővé tette volna számára a tartozásai kiegyenlítését. Legutoljára a 2014. október 25-i fizetési határidejű 806.356 forint összegű számlából egyenlített ki az adós társaság 282.021 forint összeget 2014. október 10-én. A 2014. november 25-én tett tartozáselismerő nyilatkozat időpontjában pedig a felperes által kiállított számlák egy részének teljesítési határideje lejárt, ez időpontban az adós társaság 9.024.359 forint összegű lejárt határidejű tartozással rendelkezett. E tényekből alappal következtetett szakértő a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállásának felismerhetőségére a vezető tisztségviselő részéről, e körülményeket a véleménynyilvánításnál mérlegelte, ennek alapján pedig az elsőfokú bíróság helytállóan vonta le azt a következtetést, hogy a vezető tisztségviselő alperesnek már 2014. október 25-től látnia kellett, hogy a lejárt kötelezettségeit a rendelkezésre álló likvid forrásokból határidőben nem tudja teljesíteni.

Alap nélkül állítja alperes fellebbezésében, hogy a szakvéleményben megállapított 2014. október 25-i időponttól még nem válhatott számára ismertté a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése, mivel a rendelkezésre álló peradatok ennek ellentmondanak. Kellő gondosság mellett ugyanis a felelős ügyvezetés számára a forgóeszközvagyon és annak likviditási jellemzői egyaránt értékelendők annak eldöntésében, hogy a társaság képes lesz-e a tartozásai esedékességekori kiegyenlítésére, avagy sem. A vezető tisztségviselő ügyvezetői minőségéből eredő feladata, hogy figyelemmel kísérje a gazdálkodó szervezet esedékes lejárt tartozásait, a társaság cash flow kimutatását. Az, hogy a vezető tisztségviselő értesült-e a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállásáról, a lejárt, ki nem egyenlített tartozások keletkezéséből, fennállásából állapítható meg. Tény, hogy a 2014. október 25-i határidejű számla kiegyenlítésére az adós társaság már csak részben volt képes, továbbá az ezt követően október, november, illetve decemberben beérkezett számlák kiegyenlítése pedig teljes egészében elmaradt a társaság részéről. Ilyen peradatok mellett a felelőssége kimentéséül alperes nem hivatkozhat arra, hogy a fizetési nehézségeit átmenetinek tekintette, önmagában ugyanis az építőiparhoz kapcsolódó, adós társaság által végzett tevékenység sajátossága ennek igazolására nem elegendő. Különös figyelemmel arra is, hogy a 2014. évben történt pénzügyi teljesítések, így a készletek értékesítéséből befolyt vételár is az alperes tagi hitel nyújtásából származó követeléseit kiegyenlítését szolgálta.

A 2014., illetve 2015. évi kiegészítő mellékletek alapján továbbá az is rögzíthető, hogy 2014. évben a társaság a használaton kívüli irodai berendezéseit értékesítette, 2015. évben a társaság működése a minimálisra csökkent, az iroda bérleti szerződése felmondásra került, az irodai berendezési tárgyak értékesítése megtörtént, és a társaság 2014. évben a raktáron elfekvő készleteit is értékesítette. Mindezek a történések nem igazolják alperesnek azt az állítását, hogy a fizetési nehézségei megoldását a tevékenysége fellendülésétől várta.

Nem foghat helyt alperesnek az a védekezése sem, hogy számított a folyószámla hitelkeret meghosszabbítására is, mivel a szakvélemény azt is rögzíti, hogy 2014. szeptember 31-i fordulónapon az adós társaság a hitelkeretből 10.696.210 forint összeget vett igénybe, majd a

bankszámlára érkező jóváírások eredményeképpen 2011. november 30-án már nem vette igénybe a rendelkezésre álló hitelkeretet. Nem hivatkozhat továbbá a felelőssége kimentéséül arra sem, hogy a könyvelő társaság által 2014. október 28-án adott tájékoztatás a társaság nyereséges tevékenységéről szólt. Alperesnek, mint a társaság felelős vezető tisztségviselőjének a társaság nyereségességét, és azt, hogy a társaság képes-e a tartozásai esedékességkori kiegyenlítésére nem a könyvelő tájékoztatása, hanem a forgóeszköztárgyon alapján, annak likviditási jellemzőit értékelve kell megítélnie.

Hangsúlyozza mindemellett az ítéletábra, hogy következetes a bírói gyakorlat abban, hogy a külső hitelezőket és a társaság tagjait mint a tagi kölcsön nyújtásával a társaság hitelezőjévé váló személyeket a Cstv. 33/A. § alkalmazásában másként kell megítélni. A tagi kölcsön visszafizetésénél figyelembe kell venni azt, hogy a tag (adott esetben a társaság ügyvezetője is) több információval kell, hogy rendelkezzen az adós gazdálkodásáról, a társaság likviditási képességéről. A vezető tisztségviselő ilyen esetben csak akkor mentesülhet a felelősség alól, ha azt bizonyítja, hogy a tagi kölcsön visszafizetése olyan időpontban történt, amikor az adós még képes volt a tartozásait a külső hitelezők részére megfizetni. Az adott ügyben alperes ezt nem bizonyította.

Nem értékelhető továbbá alperes javára az a körülmény sem, hogy e-mailben ajánlotta fel az adós társaság raktárkészletét felperesnek a fennálló tartozása részbeni kiegyenlítéséül, mivel felperes a teljesítésként felajánlott raktárkészlet elfogadására nem kötelezhető, ezzel alperes jogszerűen nem számolhatott.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság végzését és ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a fellebbezésben foglaltakra tett kiegészítéssel helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárással felmerült költségeit maga viseli, megfizetni tartozik továbbá felperesnek a másodfokú eljárással felmerült jogi képviselési költségét, melynek összegét az ítéletábra a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (4) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése alapján, hivatalból, mérlegeléssel állapította meg.

Budapest, 2018. március 28.

Dr. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

Dr. Horváth Andrea s.k.
bíró

A kiadmány hitelél:

bíróági ügyintéző